

De arts heeft in overleg met u een afspraak gemaakt voor een plakproef. Een plakproef wordt verricht als het vermoeden bestaat op een contacteczeem, een vorm van eczeem die ontstaat als de huid met bepaalde stoffen in aanraking komt.

Wat is eczeem?

Eczeem is een verzamelnaam voor huidaandoeningen, die veelal gepaard gaan met jeuk, roodheid, kleine bobbeltjes (papels), blaasjes, nattende plekken en/of schilfering. Deze verschijnselen zijn het gevolg van een soort ontstekingsreactie van de huid, waarbij geen micro-organismen (schimmels, bacteriën, virussen) betrokken zijn.

Contacteczeem

Bij contacteczeem wordt zo'n onstekingsreactie veroorzaakt door een stof die van buitenaf de huid binnendringt. Er wordt onderscheid gemaakt in twee soorten contacteczeem: het ortho-ergische en het allergische type.

Ortho-ergisch contacteczeem wordt veroorzaakt door zwak toxische stoffen, bijtende middelen, e.d. Bekende voorbeelden zijn bepaalde zepen en oplosmiddelen. Deze stoffen kunnen bij chronische inwerking bij iedereen wel een huidreactie oproepen, maar bij betrokkenen leiden deze al in lagere dosis tot klachten.

Bij allergisch contact-eczeem is echter ons afweersysteem betrokken: eerst wordt men gevoelig bij herhaald contact voor een bepaalde stof die van buitenaf onze huid binnendringt. Vervolgens kunnen bij hernieuwde blootstelling klachten op gaan treden. Combinaties van allergisch eczeem en eczeem door irritatie komen veel voor.

Hoe krijg je allergisch contacteczeem?

Een allergisch contacteczeem is niet besmettelijk voor anderen en niet erfelijk. Veelal is maanden, soms zelfs jarenlang intensief contact met een stof (contactallergeen) met de huid of met de slijmvliezen noodzakelijk om een allergie op te wekken. De ene persoon ontwikkelt veel gemakkelijker een allergie dan de andere. Ook wordt men voor de ene stof gemakkelijker allergisch dan voor de andere.

De meest voorkomende contactallergenen:

- Onedele metalen, zoals nikkel en chroom, bijvoorbeeld in sieraden.
- Geurstoffen, bijvoorbeeld in parfum.
- Stoffen die in rubber zitten, zoals in huishoudhandschoenen, elastiek, e.d.
- Lijmen, o.a. in schoeisel.
- Planten, zoals primula's, coniferen.

- Geneesmiddelen (vooral die in zalven, oor- en oogdruppels) bijvoorbeeld aambeienzalf.
- Beroepsgebonden stoffen (zoals permanentvloeistof en/of haarverf bij kappers).
- Conserveermiddelen in bijvoorbeeld cosmetica, industriële producten, e.d.

Hoe wordt de plakproef gedaan?

Bij de plakproef (ook wel patchtesten, lapjesproeven of epicutaan onderzoek genoemd) wordt onderzoek verricht door middel van huidtesten met pleisters.

Om een plakproef te kunnen uitvoeren is het noodzakelijk dat u binnen een week de polikliniek 3 keer bezoekt:

Dag 1: De te testen stoffen worden in kleine “kamertjes” met pleisters op de rug geplakt

Dag 3: Na 2 dagen worden de pleisters verwijderd en wordt de reactie beoordeeld. De plaats waar de “kamertjes” hebben gezeten wordt met pen/viltstift gemarkeerd.

Dag 4 of 5: Een dag (soms 2 dagen) na het verwijderen van de pleisters wordt de reactie nogmaals beoordeeld (definitieve aflezing).

Meestal wordt in eerste instantie getest met “internationale standaardreeks”. Deze reeks bestaat uit stoffen die wereldwijd de meeste allergische reacties veroorzaken. Soms zal u worden gevraagd uw eigen cosmetica of bijvoorbeeld relevante stoffen van uw werk mee te nemen. Het kan namelijk nodig zijn deze stoffen apart mee te testen.

Uitslag test

Een test is positief wanneer het opgebrachte materiaal (allergene stof) ter plaatse een eczeemreactie veroorzaakt, die ook een dag na het verwijderen van de pleisters nog aanwezig blijft. Een enkele keer kan de reactie pas na een week optreden, in dit geval moet u opnieuw uw arts bezoeken.

Met de plakproef probeert de arts een verklaring te vinden voor uw klachten. Als er een positieve reactie ontstaat op één of meerdere stoffen, zal worden bekeken of u inderdaad contact heeft (gehad) met deze stof(fen) en zal met u worden besproken waar en in welke producten de stof(fen) voorkomt (voorkomen) en hoe dit te vermijden is.

Mogelijke bijwerkingen van de plakproef

- Voorbijgaande jeuk en irritatie van de huid door de geteste stof(fen).
- Verergering van het eczeem.
- Pigmentverkleuring op de testplaatsen.
- Ontstaan van een nieuwe contactallergie voor een van de geteste stoffen terwijl u daar nog niet allergisch voor was (zeer zeldzaam).
- Littekenvorming (zeer zeldzaam).

Belangrijke zaken voor het goed verlopen van de test:

- Het is raadzaam een oud, wat strak zittend hemd of T-shirt te dragen onder uw kleding, omdat de pen/viltstift kan afgeven. Ook blijven hierdoor de pleisters beter zitten.
- Om te voorkomen dat de pleisters door transpiratie loslaten en/of verschuiven, vragen wij u tijdens de gehele testperiode grote lichamelijke inspanning door sporten of zwaar werk te vermijden.
- Tijdens de gehele testperiode mag u niet douchen, baden en/of zwemmen: de rug mag namelijk niet nat worden.
- Gedurende minimaal een week voor het onderzoek mag u niet onder de zonnebank en de rug niet insmeren met corticosteroid(hormoon)-houdende zalf/crème.
- De test kan niet worden uitgevoerd wanneer u Prednisontabletten inneemt.
- Waarschuw de arts tevoren even wanneer u problemen heeft met pleisters.

Vragen?

In deze folder worden de meest belangrijke vragen beantwoord.
Heeft u nog vragen? Vraag dit dan aan uw arts of de assistente.